

#راهی_که_پیمودیم

جامعه‌پدیا

۱۰۰ نوجوان از ۳۴ فرهنگسرای پایتخت در کارگاه روایتگری و پرده‌خوانی دور هم جمع شدند تا راوی حوادثی باشند که برای کشورشان روی داده است؛ حوادث و اتفاقاتی که در سال‌های اخیر شتاب بیشتری گرفته و تاریخ برقرار و نشیمنی پدید آورده است که نسل‌های بعد باید آن را برای هم بازگو کنند. نوجوانان دختر و پسر شرکت‌کننده در جشنواره «راهی که پیمودیم، روایتی که ساختیم» بین ۱۳ تا ۱۸ سال دارند. نخستین کارگاه عمومی جشنواره، پنجشنبه سوم مهرماه برگزار شد که در آن نوجوانان شرکت‌کننده، اموختند چگونه با سبک سنی «پرده‌خوانی» بخشی از تاریخ معاصر را نقل کنند. با مشارکت سازمان تبلیغات اسلامی، پرده‌ای طراحی شده است که تصاویری از وقایع تاریخی ایران را نمایش می‌دهد. این پرده در اختیار شرکت‌کنندگان نهایی قرار داده می‌شود تا با استفاده از آن در فرهنگسرا، اما مسجد و مدارس به روایتگری بپردازند. محسن دستمالچی، دبیر جشنواره در این باره به همشهری گفت: دلیل انتخاب فرهنگسرای اخلاقی به‌عنوان متولی جشنواره، سابقه این فرهنگسرا در روایتگری و نقالی است. چند هفته قبل هم این فرهنگسرا بخشی از دوسالانه بین‌المللی نقالی بود و ۱۲ کارگاه شاهنامه‌خوانی و تعزیه‌خوانی هر کدام در ۱۵ جلسه در آن برگزار شد. او با شرح اینکه در پرده آماده‌شده برای این جشنواره، خط سیر تاریخ معاصر به تصویر کشیده شده که به حمله رژیم صهیونیستی به ایران ختم می‌شود، گفت: کلید واژه این پرده‌خوانی، ضرورت وحدت در جامعه است. نوجوانان شرکت‌کننده در این طرح، روایتگری را در مکان‌های عمومی اجرا می‌کنند و براساس شاخص‌هایی ارزیابی و برگزیده می‌شوند تا آموزش‌های تخصصی‌تر دریافت کنند و با حضور آنها، باشگاه روایتگران نوجوان تشکیل خواهد شد.

هشتگ روز

خلاقت سیاسی

برای نبرد با اسرائیل

در روزهای اخیر تریبون‌های سیاسی در سطحی جهانی با حمایت از فلسطین و نشان دادن چهره واقعی رژیم صهیونیستی گره خورد. این بار مشخص شد که فریاد آزادی، تنها محدود به نقش آفرینی مردم عادی و سلبریتی‌های جهانی نمانده است، بلکه سیاستمداران نیز در این بزنگاه در حمایت از فلسطین و محکومیت جنایات اسرائیلی می‌گویند. برای مرور رفتارهای سیاستمداران که در روزهای اخیر توجه شبکه‌های اجتماعی را به‌خود جلب کرده است، شاید بهتر باشد که حرکت نمادین خانم استر آووهاند، نماینده پارلمان هلند را مرور کرد. این نماینده برای ابراز همبستگی با فلسطینیان، با لباسی که رنگ‌های پرچم فلسطین (سباه، سفید، سبز و قرمز) داشته، وارد پارلمان شد اما چند لحظه بعد رئیس پارلمان هلند، این نماینده را مجبور به ترک صحن و تعویض لباس کرد. ماجرا به این نقطه ختم نشد و خانم نماینده دست به اقدامی خلاقانه زد و این بار با لباسی به طرح هندوانه به صحن بازگشت. طرح و استیکر هندوانه سال‌هاست به شیوه‌ای برای دور زدن سانسور و بسته‌شدن صفحات کاربران در شبکه‌های اجتماعی تبدیل و جایگزین پرچم فلسطین شده است. طرح هندوانه به‌دلیل دارا بودن رنگ‌های پرچم فلسطین، به‌عنوان یک نماد جهانی برای ابراز همبستگی با فلسطینیان شناخته می‌شود. در کنار این خلاقیت، سخنرانی رؤسای جمهور کشورهای مختلف در سازمان ملل هم به نوعی بسا خلاقیت‌های خاصی برای نشان‌دادن چهره بدون روتوش اسرائیل گره خورد؛ درست مانند مسعود پزشکیان که در قامت رئیس‌جمهور ایران، پشت تریبون سازمان ملل ایستاد و کتابی در دست گرفت که راوی ایرانی‌های شهید شده به‌دست اسرائیل بود. در این میان پزشکیان تنها نبود و رؤسای جمهور ترکیه اندونزی هم در صحبت‌هایشان بر مظلومیت مردم فلسطین تأکید کردند و البته در اتفاقی نادر، میکروفون‌شان قطع شد اما این کارشنکی‌ها باعث نشد که گفتن واقعیت متوقف شود. مرور این موضع‌گیری‌ها نشان می‌دهد که جنایات اسرائیل موجب شد که موجی از همراهی با فلسطینیان با تمام محدودیت‌ها شکل بگیرد و حالا که سیاستمداران هم پای کار آمده‌اند، می‌توان امید داشت که «کلمه» راوی واقعیت شود.

سالمندی رو به فزونی

اصل و شرح

۱۲ درصد جمعیت ایران سالمند هستند و بیشتر از نصف این سالمندان تنها زندگی می‌کنند. در سال‌های اخیر هم جمعیت ایران پیرتر شده‌وهم سالمندان

تنها شدند و این روند در آینده ادامه خواهد یافت تا جایی که یک سوم جمعیت کشور سالمند خواهند شد. سیدجواد حسینی، رئیس سازمان بهزیستی کشور با اشاره به اینکه حدود ۶۰درصد از سالمندان ایران به تنهایی زندگی می‌کنند، گفت: ۱۲ درصد جمعیت کشور اکنون سالمند هستند و پیش‌بینی می‌شود تا

زیستن در صلح، حق همه کودکان

درباره نشست‌ی که برای صلح‌دوستی کودکان برگزار شد

فاطمه عسگری نیا | روزنامه‌نگار | شاید این

جامعه امروز

روانی هم که شده به آن نیازمندیم. حقیقتش این است که ترویج صلح و صلح‌دوستی در جامعه محقق نمی‌شود مگر با آموزش الفبای آن از دوران کودکی. درواقع ما اگر می‌خواهیم دنیایی همراه با صلح و صلح‌دوستی داشته باشیم باید بچه‌هایی دوستدار صلح را تربیت کنیم؛ موضوعی که دوستداران و حامیان حقوق کودک را در موزه صلح تهران گردهم جمع کرد تا در نشست‌ی تحت عنوان «زندگی در صلح حق همه کودکان است» درباره چگونگی تحقق این مهم در زندگی بچه‌ها با هم چانه‌زنی و راه و رسمش را ترسیم کنند؛ البته در حاشیه این نشست یک اتفاق خوب دیگر هم افتاد و آن افتتاح نمایشگاهی از آثار نقاشی بچه‌های خانه کودک ناصر خسرو و شوش با موضوع صلح بود؛ نقاشی‌هایی که با زبان کودکان از آرزوی این بچه‌ها برای زندگی در جهانی مملو از صلح و آرامش سخن می‌گفت.

زیر سقف صلح

قرارشان موزه صلح تهران بود؛ همه فعالان حقوق کودک و دغدغه‌مندان این حوزه؛ از هر جنس و سنی که پای آمدن به این مجموعه را داشتند. اکثرا با نشان‌هایی از صلح و صلح‌دوستی چه لباس‌های سفیدی که بر تن داشتند و چه تاج‌هایی که با شاخه‌های زیتون درست کرده و بر سر گذاشته بودند و البته لیخندی گرم که حکایت از مهربانی‌شان داشت. گرچه محفل، محفل بزرگان، ریش‌سفیدان و دغدغه‌مندان حوزه کودک بود، اما آنچه به این جمع شور و نشاط بخشیده بود، حضور گرم بچه‌هایی بود که خیلی اوقات پاتوق‌شان همین موزه صلح است؛ موزه‌ای که رج به رج دیوارهایش قصه مردمان سرزمینی را روایت می‌کند که از ازل دوستدار صلح بوده‌اند و پرچم صلح‌دوستی‌شان در دنیا بالاست.

بحث و گفت‌وگویشان از جنگ ۱۲ روزه و تأثیر آن روی بچه‌ها آغاز شد؛ از ترس‌ها و استرس‌هایی که به جان‌شان افتاد و از اختلال‌هایی که گریبان خیلی از آنها را گرفت و روند زندگی‌شان را مختل کرد. به گفته شیوا دولت‌آبادی، پیشکسوت فعال حوزه کودک در طول جنگ ۱۲ روزه تمام ابعاد زندگی کودکان به نوعی تحت تأثیر جنگ

قرار داشت؛ از خوابشان گرفته تا بازی‌های کودکان، از تغذیه و ورزش‌شان گرفته تا مراقبت‌های منظم پزشکی. او که مویی در حوزه کودک و نوجوان سپید کرده، معتقد است نخستین چیزی که هر بشر برای زندگی لازم دارد داشتن یک محیط امن و به‌دور از هر جنگی است و این زندگی حق تمام بچه‌های دنیاست؛ هر چند این روزها زیاده‌خواهی برخی کشورها این حق را از کودکان گرفته است: «ما چاره‌ای نداریم جز آموزش بچه‌هایمان در این شرایط. آموزش همدلی و جرأت‌ورزی، ترغیب آنها به ارتباط‌های گروهی، گفت‌وگو با بچه‌ها درباره احساس‌هایی که تجربه می‌کنند و آموختن هنر ورزش و پیاده‌روی که ار مغانش آرامش برای بچه‌ها خواهد بود.»

آموزش صلح‌دوستی با کتاب

یکی از نکات قابل‌توجهی که در این نشست توصیه شد برای پرورش بچه‌های صلح‌دوست به آن توجه شود، تهیه کتاب‌هایی با موضوع صلح و صلح‌دوستی برای آنها بود؛ کتاب‌هایی که فر حناز عطاریان معرفی و تأکید کرد تقویت روحیه صلح‌دوستی در بچه‌ها باید با زبان قصه و تصویر باشد و این نمی‌شود مگر با کتاب‌هایی که به‌سادگی

این مفاهیم را به بچه‌ها آموزش می‌دهند؛ البته کتاب‌هایی که او معرفی کرد تنها مورد پسند بچه‌های جمع قرار نگرفت و توضیحات این نویسنده حوزه کتاب درباره آن، حتی بزرگ‌ترها را هم ترغیب به خواندن این کتاب‌ها کرد که از جمله آن می‌توان به کتاب «دشمن» نوشته دیوید کالی اشاره کرد.

تقویت صلح‌دوستی در جامعه امروز

لایه‌های پنهان تأثیر جنگ ۱۲ روزه بر کودکان هم محور حرف‌های شهرام اقبال‌زاده، نویسنده، مترجم و منتقد ادبیات کودکان و نوجوانان را تشکیل می‌داد. از نگاه او، کودکان متضررترین قشر در زمان جنگ‌ها هستند؛ به‌خصوص بچه‌های قشر فرودست جامعه مخصوصا کودکان کار: «در زمان جنگ ۱۲ روزه نامن‌ترین شرایط پیش‌روی بچه‌های دست‌فروش و کودکان کاری بود که در تهران خالی از جمعیت، همه ابعاد زندگی‌شان تحت تأثیر قرار گرفته بود.» او در ادامه با تأکید بر اینکه ما نیازمند تقویت روحیه صلح‌دوستی در جامعه هستیم، انتقادهایی هم از برخی نگاه‌ها به ایثارگران جامعه کرد و گفت: انتشار برخی مطالب علیه فرزندان ایثارگران و شهدا

شد، خود تبدیل به روایت یک داستان طولانی شد و نشان داد که چطور یک دختر توانست در مسابقات کشوری موج‌سواری، کاب را با خود به خانه ببرد و به منبع الهامی برای بسیاری از نوجوانان تبدیل شود. لیخند و

سال ۱۴۳۰ این رقم به ۳۱ درصد برسد. این آمار، ایران را در میان ۵کشوری قرار می‌دهد که با سریع‌ترین نرخ سالمندی مواجه هستند. پیش از این هم رئیس انجمن علمی طب سالمندی ایران گفته بود که از سال ۱۳۵۵ تا ۱۳۹۵ جمعیت سالمندان کشور از ۵درصد به ۱۰درصد افزایش یافت.

حواسمان به آینده باشد

مکت

پوریا عالمی هم که در کودکی تجربه جنگ ۸ساله را داشت و خوب زبان بچه‌های جنگ‌زده و زندگی در شرایط جنگی را می‌دانست، توصیه کرد در زمان جنگ‌ها از ایده‌پردازی برای زندگی بعد از جنگ بچه‌ها نباید غافل شد. او که البته از مدافعان ترویج صلح‌دوستی در دنیاست، معتقد است بخواهیم یا نخواهیم کشورهایی هستند که به‌خاطر زیاده‌خواهی دنیا را گرفتار جنگ‌هایی طولانی می‌کنند و خیلی از دولت‌ها در زمان جنگ عاقبت‌اندیشی برای آینده بچه‌های سرزمین‌شان غافل می‌شوند؛ موضوعی که ما در جنگ ۸ساله تجربه کردیم و نباید اجازه دهیم دوباره برای نسل بعد از ما تکرار شود.

در فضای مجازی جامعه را دوقطبی کرده است؛ به‌طوری که امروز برخی از فرزندان شهید ایثارگر ما به‌خاطر قضاوت‌های ناعادلانه، هویت خود را پنهان می‌کنند و از بیان این موضوع که فرزند شهید یا ایثارگر هستند، هراس دارند.

جامعه آرام، خانواده‌ای صلح‌دوست

اما واقعا آموزش صلح‌دوستی در بین کودکان و نوجوانان وظیفه کیست؟ خانواده یا جامعه؟ این سؤالی بود که مهتاب حاجی‌محمدی، دبیر گروه صلح و کودک انجمن علمی مطالعات صلح ایران درباره آن نظر داد: «یک جامعه صلح‌طلب می‌تواند خانواده‌ها را برای تربیت کودکان صلح‌جو آماده کند؛ یعنی باید شرایط زندگی مردم در جامعه به‌گونه‌ای باشد که خانواده‌ها از آسیب‌هایی چون طلاق، خشونت، کودک‌همسری، اعتیاد... به‌دور باشند و تمرکز خود را بر تربیت کودکانی صلح‌دوست بگذارند. نمی‌توان از خانواده‌ای که درگیر مشکلات اجتماعی بسیار است و دائم کودک را در معرض جدل‌ها و شمشک‌های خانوادگی قرار می‌دهد انتظار تربیت کودکی صلح‌دوست را داشت.

شادی او درحالی که مدال طلای خود را در دست دارد، می‌تواند در عرصه‌های ورزشی خوش بدرخشد.

شد، خود تبدیل به روایت یک داستان طولانی شد و نشان داد که چطور یک دختر توانست در مسابقات کشوری موج‌سواری، کاب را با خود به خانه ببرد و به منبع الهامی برای بسیاری از نوجوانان تبدیل شود. لیخند و

سوار بر موج آرزوها

بفرما نارنجک خامه‌ای

درباره نخستین و قدیمی‌ترین قنادی نان خامه‌ای فروش شهر که مشتری‌های ۸۰ساله دارد

سحر جعفریان عصر | روزنامه‌نگار | حدود سال ۱۳۲۷ یاپین‌دست

گزارش

میدان مجسمه انقلاب اسلامی (فعلی)، وسط ۱۲تور داغ قنادی سینا که هنوز هم آتش به میان داشتند، خوشمزه‌های شیرین و فرنگی به یک دلققه‌ای دهان‌پرکن، یخت می‌شد. مشتری‌ها با اعیان و اشراف بودند یا از اهالی کوچه و بازار که همگی ذائقه‌ای حلواپسند داشتند. همین که یکی از گرم‌یف‌ها یا پروفیتور‌های حاصل از دست و پنجه روح‌الله قنادباشی (مؤسس و مالک قنادی سینا) گوشه لب‌شان چپانده می‌شد، انگار مزه قندی نرم در دهانشان بنای رقص می‌گذاشت. اغلب‌شان همان لحظه، سکه‌های چندریالی

پای ثابت جشن‌ها

صد نه... خیلی بیشتر از صد دانه نان خامه‌ای با نظم و ترتیب در سینی یخچال‌های ویتترین قنادی چیده شده‌اند. ره دانه تازه و طلایی با قلب سفید خامه‌ای، آب از لب و لوجه رهگذرانی که خواسته یا ناخواسته چشم بر آنها انداخته‌اند، راه می‌اندازد. «نان خامه‌ای‌های اینچیا خاطر‌انگیزتر از

آن هستند که با تغییر ذائقه یا رژیم غذایی فراموش می‌شوند...». این را مرشد حدودا ۷۰ساله‌ای که از مشتری‌های وفادار قنادی سیناست، می‌گوید. او گاهی می‌آید و با سفارش نان خامه‌ای ۱۰۰گرمی، مرض کهنه داپیتش را نادیده می‌گیرد یا مشتری ثابت دیگری که عصر هر پنجشنبه راهش را سوی قنادی سینا کج می‌کند و برای نوه‌های قد و نیم‌قدش، یکی دو کیلو گرم نان خامه‌ای تازه می‌خرد. محمد، یکی از فروشندگان قنادی درباره مشتری‌های قدیمی‌شان می‌گوید: «خیلی از مشتری‌هایمان همان‌ها هستند که ۶۰، ۷۰سال پیش، شیرینی عقد، عروسی، تولد و ختنه‌سوران بچه‌هایشان را از ما خریده‌اند.»

سوپر لاج‌های شیرین

اغلب، بیرون قنادی، شلوغ‌تر و پرسر و صداتر از داخل آن است. مشتری‌ها یکی پس از دیگری می‌آیند و پشت بند هم با نان خامه‌ای‌های ۱۰۰گرمی، ۵۰۰هزار تومانی تا نان خامه‌ای‌های سوپر لاج یک کیلوگرمی بیش از ۶۰۰هزار تومانی (مناسب جشن) می‌روند. بیرونش اما دانشجو‌ها که انگار بیشتر‌شان در رشته‌های هنری تحصیل می‌کنند (این از استایل‌شان پیداست) در گنگ و کمدی‌های پر شمار جعند و تندتند از خود و هم‌راhan و البته نوشته تابلوی سردر قنادی «سال تأسیس ۱۳۲۷» عکس یادگاری برمی‌دارند. «پسر نگاه کن؛ دقمتش از جمع عمر ما بیشتره»، «بابام شیرینی روز خواستگاری از مامانم رو از اینجا گرفته که حالا عاقبت به‌خیر شده...»، «اون وقتانون خامه‌ای خریدن از اینجا حرکت متمولانه‌ای بوده؛ به بار یواشکی جعبه نون خامه‌ای‌هایی که دایم‌ام از همینجا خریده بود کش رفتم و همه‌شو خوردم... متأسفانه بعدش هم کتک خوردم...» و جملات و عباراتی از این دست که به شیرینی نان خامه‌ای‌های همین قنادی است. روح‌الله جیره‌بندی کمی بعد از گشایش قنادی، کارگاه پخت‌وپز نان خامه‌ای‌های ترو تازه‌اش را راه‌اندازی می‌کند.

پاتوق شیرینی‌خوری آقا تختی

سال ۱۳۹۷ روح‌الله جیره‌بندی در گذشت و کار شعب قنادی به‌دست فرزندانش و بیشتر ساسان جیره‌بندی افتاد. خاطرات کودکی ساسان نیز از شیرینی‌های پدر، خوش‌طعم است: «از قدیمی‌ترین قنادی‌های شهر هستیم که به‌طور ویژه، کام مشتری‌ها را با نان خامه‌ای شیرین کرده و می‌کنیم. اما قدیمی‌تر هم بوده؛ مثل معیلى یا آن یکی که در بازار چه سر پوشیده شهری هنوز پاخور دارد، اما قنادی ما با تنوع در سایز و وزن نان خامه‌ای‌هایش هست که شناخته و برند شده است.» خاطرات این قنادی، گرهی محکم نیز با اسم و رسم پهلوان غلامرضا تختی دارد. رضا عسگری، شیرینی‌پز کهنه‌کار قنادی، خمیرهای ورآمده را میان تور سنتی که روزی بیش از ۵۰۰خمیر نان خامه‌ای در آن فتنیده می‌شوند، قرار می‌دهد و کوتاه‌آن از گره محکم می‌گوید: «حاج روح‌الله، رفاقتی نزدیک با تختی داشتم... از سر همان رفاقت‌شان هم بود که اینجا پاتوق شیرینی‌خوری‌های ما شد. بی‌گاه تختی شد.» عصر ساعت شلوغی قنادی در ۲شعبه است. فروشدن نان خامه‌ای‌های گرد و ساندویچی را در جعبه یا پاکت کاغذی می‌گذارند.

